

گاهنامه خبری – تحلیلی «آفریقا»

شماره ۹

نیمه دوم مرداد ۱۳۹۹

صاحب امتیاز: مرکز مطالعات آفریقا (دانشگاه تربیت مدرس)

مدیر مسئول: دکتر سیروس احمدی نوحدانی

سردبیر: دکتر میثم میرزائی تبار

مدیر اجرایی: دکتر مجید رسولی

سرمقاله

به نام خدا

پیامدهای اجتماعی اقتصادی کووید ۱۹ در آفریقا و فرصت پیشروی ایران

گرچه تعداد مبتلایان و تلفات بیماری کووید ۱۹ نسبت به آنچه که پیش بینی می‌شد در آفریقا بسیار کمتر از دیگر قاره‌ها بود، (رک. گاهنامه آفریقا، شماره ۴، پیشگفتار: علل شیوع پائین بیماری کووید ۱۹ در آفریقا)، آثار تداوم وضعیت قرنطینه می‌تواند در میان مدت و بلندمدت پیامدهای اجتماعی/اقتصادی در مناطق مختلف آفریقا برجای گذارد. تداوم این وضعیت می‌تواند موجب ضعیف شدن نظام درمانی بهداشتی آفریقا شده و به سرعت تبدیل به وضعیت اضطراری اجتماعی/اقتصادی شود. به غیر از پیامدهای بهداشتی درمانی، اپیدمی کووید ۱۹ سه پیامد اساسی برای آفریقا خواهد داشت: (۱) در کوتاه مدت، کاهش مبادلات با چین و کاهش سرمایه‌گذاری‌ها؛ (۲) کاهش تقاضای خرید از آفریقا در کشورهای اروپایی و آسیایی؛ (۳) شوک عرضه در سطح قاره و در تجارت بین قاره‌ای. این پیامدها موجب تزلزل در الگوهای توسعه قاره خواهد بود که بر محور تولید مواد اولیه قرار دارد، بدین سبب اشتغال و سطح رفاه عمومی کاهش خواهد یافت. در این شرایط کشورهای آفریقایی و نیز اتحادیه آفریقایی به فکر چاره‌جویی خواهند آمد، لذا دو طرح که قبلاً مطرح شده بود اما به دلایلی پیشرفت مناسبی نداشت ممکن است با جدیدت به مرحله اجرا درآیند:

۱- طرح منطقه آزاد تجاری قاره آفریقا؛

۲- طرح اتحادیه آفریقایی با نام «برنامه تبدیل تولیدات» با هدف تبدیل مواد اولیه به تولیدات مصرفی.

بدین ترتیب کشورهای آفریقایی تلاش خواهند کرد تا با افزایش همکاری‌ها با جامعه بین‌الملل، به تقویت سیستم بهداشتی درمانی خود و نیز تأمین نیازهای اساسی مردم خود بپردازند. طرح منطقه آزاد تجاری قاره نیز سرعت خواهد یافت. همچنین پیش‌بینی می‌شود تجارت الکترونیکی و مبادلات الکترونیکی نقش و جایگاه مهمی در آینده اقتصاد قاره ایفا نماید. این اقدام برای کاهش آسیب پذیری قاره انجام خواهد گرفت اما در بلندمدت موجب تقویت زیرساختهای اقتصادی قاره خواهد شد.

توصیه راهبردی

با فرض اینکه هر یک از دو طرح فوق در آفریقا اجرایی شود یا هر دو طرح، ایران زمان اندکی دارد تا از این فرصت استفاده نماید. گرچه جهت‌گیری سیاست خارجی ایران اقتصادی نبوده و از ظرفیت‌های اقتصادی روز دنیا معمولاً غافل می‌شود، اما ضرورت دارد از این فرصت بوجود آمده به خوبی بهره برداری نماید. ایران ظرفیت بالایی در صنایع تبدیلی سبک و نیمه سنگین دارد و می‌تواند با حضور اقتصادی مؤثر در آفریقا، نسبت به راه اندازی این صنایع برای کشورهای آفریقایی اقدام نماید و جایگاه اقتصادی مناسبی در این قاره پیدا کند و از کنار این امر به صادرات و صادرات مجدد اقدام نماید و زنجیره تأمین قوی ایجاد نماید. همچنین به دلیل موقعیت گذرگاهی ایران، ما می‌توانیم نقش مهمی در طرح منطقه آزاد تجاری آفریقا داشته باشیم و با اتصال مناطق آزاد تجاری ایران به این قاره، موجب افزایش صادرات کالاها و خدمات ایرانی به آفریقا شویم. شاید زمان برای این امر حدود یکسال باشد زیرا رقبا در آفریقا بسیار فعال و قویتر عمل می‌کنند.

مرکز مطالعات آفریقا به عنوان اولین و تنها مرکز مطالعات منطقه‌ای آفریقا در کشور، با پشتوانه قوی علمی دانشگاه تربیت مدرس و اساتید مجرب می‌تواند مطالعات اجرایی حضور و بهره برداری ایران از این ظرفیت عظیم پیش روی کشور در آفریقا را انجام دهد. مشروط بر اینکه دستگاه سیاست خارجی و نیز متولیان امور اقتصادی و بازرگانی کشور به این امر مهم اهتمام ورزند.

دکتر سیروس احمدی نوحدانی

سرپرست مرکز مطالعات آفریقا

اخبار و گزارش‌های خبری

عکس و مطلبی درباره بیمارستان ایران – اوگاندا

حضور تعدادی از پزشکان ایرانی در کنار کادر اوگاندایی در حال فعالیت است و علاوه بر این منجر به توسعه صادرات دارویی شده و فرصتی برای جذب گردشگر سلامت است. این نوع خدمات علاوه بر آن که درآمدی را برای کشور به دنبال دارد، شرایط حضور در بسیاری از فرصت‌های دیگر را نیز فراهم کرده است. در حال حاضر، شرکت‌های ایرانی در مناقصه‌هایی برنده شده‌اند و البته زمینه برای حضور بیشتر بخش‌های تولیدی و خدمات فنی مهندسی ایرانی فراهم است.

منبع: صفحه اینستاگرام رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اوگاندا.

در: https://www.instagram.com/p/CEKYgtQB1cg/?utm_source=ig_web_copy_link

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اوگاندا، به مناسبت روز پزشک، عکسی از بیمارستان ایران – اوگاندا در صفحه اینستاگرام خود منتشر کرد.

این بیمارستان در قالب طرحی با سرمایه‌گذاری مشترک دو کشور، چند سال قبل (سال ۱۳۹۶) توسط وزیر امور خارجه ایران افتتاح شد و چند سالی است با مدیریت و

دیدار سفیر ایران در سنگال با رهبر جدید تیجانیه

است که در برخی از کشورهای واقع در غرب آفریقا پیروان قابل توجهی دارد.

منبع: ارسال سفارت جمهوری اسلامی ایران در سنگال

محمد رضا دهشیری، سفیر جمهوری اسلامی ایران در سنگال پنجشنبه ۲۳ مرداد ۱۳۹۹ برای دیدار با شیخ محمد ماحی نیاس رهبر جدید طریقت تیجانیه (جماعت نیاسن) به شهر کائولاک در ۲۰۰ کیلومتری داکار پایتخت سنگال سفر و با وی دیدار کرد. شیخ احمد تیجان ابراهیم نیاس، رهبر سابق طریقت تیجانیه (شاخه نیاسن) یکشنبه ۱۲ مرداد ۱۳۹۹ در سن ۸۸ سالگی درگذشت. وی فرزند بنیانگذار نحله نیاسن از تیجانیه

تشریح چرایی مهاجرت ایرانیان به شرق آفریقا در یک گفتگوی خبری

برخی تاریخ‌نگاران، انگیزه مهاجرت شیعیان به سواحل شرق آفریقا را به قدرت رسیدن «طغرل سلجوقی» در شیراز (۲۴۷ ق.) دانسته‌اند که با شیعیان مخالف بود.

نفوذ اسلام در قرن دوازدهم میلادی در کیلوا

«ابن بطوطه»، جهانگرد مسلمان مراکشی نیز که در قرن دوازدهم میلادی از منطقه «کیلوا» بازدید کرده است، تحت تأثیر نفوذ، تأثیر و گسترش اسلام در میان ساکنان بومی قرار می‌گیرد و اشاره می‌کند که «مردم به جنگ مقدس اعتقاد داشته و تقوا و درستکاری، مورد توجه آنها بوده است.»

سلطان علی از شیراز؛ مؤسس شهر «کیلوا»

«ابن مسعود»، مورخ مشهور با توصیف مشاهدات خود از شهر کیلوا که مقر سلطنت امپراطوری زنگبار بوده است، مؤسس آن را «سلطان علی» از شیعیان شیراز معرفی کرده که با ازدواج با یکی از دختران حکام بومی، نسل حکمرانان بعدی را بر جای گذارده است.

دو اقدام شاخص شیعیان

شیعیان با مهاجرت به سواحل کشورهای شرق آفریقا دو اقدام انجام داده‌اند که اثر و بقایای آن پس از هزار سال هنوز به چشم می‌خورد؛ راه‌اندازی مبادلات تجاری و رونق بخشیدن به اقتصاد و آباد کردن شهرها و مراکز استقرار خود و همچنین کمک به گسترش اسلام در شرق آفریقا و ساختن مساجد و اماکن عمومی در زنگبار و مومباسا. «سلطان علی بن حسین» ابتدا در زنگبار و سپس در «کیلوا» در نزدیکی «دارالسلام» استقرار یافت و با سران محلی رابطه حسنه‌ای برقرار کرد.

وی دامنه فعالیت اقتصادی و تجاری خود را گسترش داده و دولت - شهرهای مستقلی را در مناطقی نظیر مالیندی، مالو، زنگبار و آنژوان بنیان نهاد. این دولت - شهرها هر

مرتضی رضوانفر، عضو هیأت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری که در سال ۱۳۹۵ برای تهیه شناسنامه آثار ایرانی در تانزانیا و کنیا به این منطقه سفر کرده بود، در آذر این سال در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا) با تبیین تاریخچه حضور شیعیان به سواحل شرق آفریقا گفت: طبق اسناد و شواهد تاریخی، سواحل شرق آفریقا از پانصد سال پیش از میلاد، پذیرای جهانگردانی از کشورها و ملل مختلف نظیر عرب‌ها، ایرانیان، چینی‌ها و آشوری‌ها بوده است. حضور مذهب اهل بیت (ع) در جزیره زنگبار و تانزانیا نیز نزدیک به هزار سال سابقه دارد. در قرن هشتم میلادی، مصادف با قرون اولیه هجری قمری، عرب‌ها به تدریج شروع به سکونت در سواحل شرق آفریقا و زنگبار کردند و کالاهای مختلفی از جمله فنجان، صابون و شیشه‌های رنگی را به بومیان می‌فروختند و در مقابل، محصولات کشاورزی، غله و حبوبات دریافت می‌کردند.

در این میان ورود شیرازی‌ها به جزایر شرق آفریقا و تشکیل «امپراطوری زنگبار» را می‌توان سازمان‌یافته‌ترین مهاجرت خارجی‌ها در سواحل شرق آفریقا و زنگبار دانست که در بافت فرهنگی و اجتماعی مردم این مناطق دگرگونی‌های عمیقی پدید آورد و حتی منجر به پیدایش «زبان سواحیلی» شد. اسناد معتبر تاریخی در این خصوص نوشته‌اند که «در قرن هشتم و نهم میلادی یکی از بازرگانان شیراز به همراه شش نفر از فرزندانش با هفت کشتی به جزیره پمبا و سواحل لامو، مالیندی، مومباسا، کیلوا و کومور از توابع زنگبار مهاجرت و اقدام به تجارت طلا، عاج، پوست و ادویه کرد. این شیرازی‌ها که در منطقه خلیج فارس ساکن بودند با ترکیب با ساکنان بومی، فرهنگ جدیدی را شکل دادند.»

طی این مدت دسته‌جات زیادی از عرب‌ها در زنگبار و مناطق ساحلی کشورهای کنیا و تانزانیای امروزی سکونت یافتند؛ همچون اعراب قبیله مزروعی در «بندر مومباسا» در کنیا؛ اعراب قبیله باجونی در «لامو»؛ اعراب قبیله حارث در دو جزیره اصلی زنگبار «اونگوجا» و «پمبا»؛ و قبیله مولی در جنوب شهر پمبا.

بنای مسجد توسط سلاطین شیرازی

سلاطین شیرازی‌ها با ورود به زنگبار مساجدی را ساختند که از آن جمله مسجد کیزیمکازی؛ قدیمی‌ترین مسجد موجود در زنگبار است که چند سال پس از ورود شیرازی‌ها به این منطقه به دستور یکی از سلاطین شیرازی ساخته شده است. قدمت این مسجد به ۹۳۸ سال قبل باز می‌گردد و کتیبه موجود در آن به خط کوفی بوده است. این مسجد تماماً از سنگ ساخته شده است.

منبع: خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، چرایی مهاجرت ایرانیان به شرق آفریقا/ سابقه هزار ساله تشیع در منطقه، ۲۲ آذر ۱۳۹۵. در: <https://b2n.ir/264521>

مستند تلویزیونی جاذبه‌های ماداگاسکار و درخواست از شرکت‌های ایرانی

در این مستند، می‌توانند از طریق شماره ۰۹۰۲۴۸۴۰۰۵۹ یا @MadagascarConsulatTehran مکاتبه کنند.

منبع: کنسولگری ماداگاسکار در تهران

کدام به صورت فدرال اداره می‌شدند و در نحوه اداره امور داخلی خود اعم از امور قضایی و قانونگذاری از استقلال کامل برخوردار بودند. پس از سلطان علی، بیش از دوپست سال، ده‌ها نفر از اولاد و اعقاب وی عهده‌دار پادشاهی می‌شوند اما به دلیل سودجویی و توطئه‌های سیاسی داخلی و خارجی، طی قرن‌های سیزده و چهاردهم میلادی، این امپراطوری به سراشیبی سقوط کشیده می‌شود.

قتل عام ایرانیان توسط پرتغالی‌ها

در اواخر قرن پانزدهم میلادی - در زمان حکومت «فضیل بن سلیمان» - «واسکودوگاما»؛ دریانورد مشهور پرتغالی پس از کشف راه دریایی هند، وارد منطقه دریایی آفریقا شد و پس از جنگ‌ها و توطئه‌هایی، بساط حکومت زنگبار را برچید. پرتغالی‌ها در اقدامی وحشیانه بسیاری از عرب‌ها و ایرانیان ساکن را قتل عام و پایه‌های قدرت خود را مستحکم کردند. در مجموع حاکمیت شیعیان بر زنگبار و جزایر اطراف آن حدود پنج قرن به طول انجامید و در

مستند تلویزیونی جاذبه‌های ماداگاسکار با مدیریت کنسولگری این کشور در تهران و با مشارکت تیم مستندسازی در فرانسه در مرحله پیش تولید قرار دارد. تهیه کننده این مستند، غلامرضا بختیاری است. شرکت‌های ایرانی برای معرفی کالاهای صادراتی و پخش

قرائت دعای هفتم صحیفه سجاده در تلویزیون ملی نامیبیا برای اولین بار

قبا قرائت شد. بیش از ۹۰ درصد جمعیت کشور نامیبیا مسیحی هستند.

منبع: پایگاه اینترنتی آپارات، قرائت دعای هفتم صحیفه به انگلیسی در تلویزیون ملی نامیبیا. در: <https://www.aparat.com/v/qXPBB>

توضیحات آفریقای جنوبی درباره رأی خود به قطعنامه پیشنهادی آمریکا علیه ایران

برجام وضع شده خارج شود، خطر بر هم خوردن موازنه را بیشتر نموده و لذا این توافقی را که به دشواری به دست آمده بیشتر از قبل مورد تهدید قرار می‌دهد.

بنا بر این، ما طرف‌ها را تشویق می‌کنیم قبل از بررسی گزینه‌های خارج از برجام که می‌تواند شرایط مندرج در این توافق را مضمحل نماید، همه روش‌های حل اختلاف پیش بینی شده در خود برجام را طی کنند. هر گونه تضعیف برجام، صرفاً منجر به بدتر شدن تنش‌ها شده و لذا معتقدیم که این مسئله بهتر است از طریق گفتگوهای مشورتی توسط همه طرف‌های عضو برجام و در خارج از شورای امنیت بررسی شود.

این امر، احتمال ایجاد تنش بین شورای امنیت که خود دچار اختلاف می‌باشند را به حداقل می‌رساند. آفریقای جنوبی در تلاش برای جلوگیری از اقداماتی که می‌تواند تمامیت فرایند شورای امنیت را به چالش بکشد، همه طرف‌های ذیربط در برجام را تشویق می‌کند که مسئولانه و به شیوه‌ای که صلح را تقویت و موجب اعتماد و اطمینان بین ملت‌ها شود عمل نمایند.

آفریقای جنوبی به حمایت از تلاش در جهت حل تنش‌ها بین همه طرف‌های ذی ربط ادامه می‌دهد و به منظور حفاظت از دستاوردهایی که در راستای خلع سلاح و عدم اشاعه به دست آمده همواره گفتگو را به جای دشمنی و تقابل تشویق می‌نماید زیرا که این امر برای حفظ صلح و امنیت در افق گسترده تر بین‌المللی اساسی است.

منبع: خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، آفریقای جنوبی: برجام یکی از مهمترین دستاوردهای دیپلماتیک در عرصه عدم اشاعه هسته‌ای است، ۳۱ مرداد ۱۳۹۹.

در: <https://www.isna.ir/news/99053123249>

وزارت امور خارجه آفریقای جنوبی در توضیح رأی (ممتنع) به قطعنامه پیشنهادی آمریکا درباره ضمیمه ب قطعنامه ۲۲۳۱ اعلام کرد: آفریقای جنوبی، برجام را یکی از مهمترین دستاوردهای دیپلماتیک در عرصه عدم اشاعه هسته‌ای از زمان امضای معاهده جامع منع آزمایش هسته‌ای (CTBT) می‌داند.

ما معتقدیم که (برجام) نمونه‌ای از اقدام جمعی در جهت استحکام صلح از طریق تعاون و همکاری بر اساس یک توافق الزام آور می‌باشد و بنا بر این حفاظت از آن و اجرای آن باید اولویت اصلی باشد. همچنین از نظر ما برجام سهم مهمی در کاهش تنش بر سر برنامه هسته‌ای ایران داشته و برای ارتقاء صلح، ثبات و عادی سازی روابط جنبه حیاتی دارد.

رای ممتنع آفریقای جنوبی به این قطعنامه، بر اساس اعتقاد و آگاهی از این حقیقت است که طرف‌های برجام و همه اعضای شورا باید به تعهد خود پایبند مانده و قطعنامه ۲۲۳۱ (۲۰۱۵) را حفظ و اجرا نمایند. بنابر این بسیار مهم و ضروری است که به منظور بازگشت اعتماد به این توافقنامه، همه طرف‌ها برجام را به طور کامل اجرا نموده و از هر گونه اقدامی که منجر به تضعیف تمامیت قطعنامه ۲۲۳۱ (۲۰۱۵) و برجام شود خودداری کنند. آفریقای جنوبی معتقد است، متنی که توسط ایالات متحده ارائه شده متأسفانه در جهت حفظ این تعهد نیست و قطعنامه ۲۲۳۱ و برجام را تضعیف می‌کند.

هر گونه عدم رعایت قطعنامه‌های شورا فقط منجر به تضعیف اعتبار این شورا در اجرای وظیفه اصلی خود خواهد شد. افزون بر این، آفریقای جنوبی بر این اعتقاد است که هر ابتکاری که از چارچوب موازنه دقیقی که در

آزادی ۳ صیاد ایرانی از اسارت دزدان دریایی سومالی

مساعدت و هماهنگی‌های وزارت امور خارجه و نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که با استفاده به موقع از ظرفیت‌های دیپلماسی و امنیتی که نشان دهنده بلوغ اطلاعاتی در جمهوری اسلامی ایران است؛ تشکر و قدردانی می‌کند.

منبع: خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)، آزادی ۳ تن از صیادان بلوچ توسط وزارت اطلاعات، ۳۱ مرداد ۱۳۹۹. در: www.irna.ir/news/83916816

مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی وزارت اطلاعات افزود: سربازان گمنام امام زمان (عجل الله تعالی فرجه شریف) به فضل الهی و با توسل به ساحت مقدس حضرت سیدالشهداء (علیه السلام) با اقدامات اطلاعاتی و عملیاتی، موفق شدند ۳ تن از هموطنان عزیز بلوچ و اهل سنت استان سیستان و بلوچستان که از سال ۱۳۹۴ توسط راهزنان دریایی سومالی ربوده شده بودند را آزاد کنند. وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران از همکاری،

گزارشی از کودتایی جدید در کشور مالی

در دقایق اولیه سرکشی سربازان، رهبری این شورش مشخص نبود و معلوم نیست چه کسی قرار است حکومت را در دست گیرد یا سربازان یاغی چه می‌خواهند. ائتلاف دو گروه مخالف دولت مالی با اسامی اختصاری "M5-RFP" حمایت خود را در اولین دقایق از سربازان اعلام کرد. "نوهوم توگو" سخنگوی این ائتلاف به خبرگزاری رویترز گفت: این یک کودتای نظامی نیست، یک قیام مردمی است."

خبر بازداشت کیتا رئیس‌جمهور مالی هشدار برای سازمان ملل، قدرت استعماری گذشته فرانسه و دیگر جوامع بین‌المللی است. اما در پایتخت مالی، معترضان ضد دولتی که از ماه ژوئن در تظاهرات خیابانی خواهان استعفای کیتا بودند، به تشویق سربازان یاغی پرداختند.

بحث‌های انتخاباتی

این تحولات سیاسی ماه‌ها پس از بحث و جدال در انتخابات بحث‌برانگیز شورای قانونگذاری آشکار شد و او را به دلیل ایجاد شرایط امنیتی مارپیچی در نواحی شمالی و مرکزی مورد انتقاد قرار داد. این سیستم امنیتی

"ابراهیم ابوبکر کیتا" رئیس‌جمهور مالی به دلیل شورش سربازان دستگیر و کمی بعد استعفا داد. سربازان به فساد دولت و وخیم شدن شرایط امنیتی در این کشور غرب آفریقا اعتراض داشتند. رئیس‌جمهور مالی کمی قبل از استعفا در خانه‌اش بازداشت شد.

کیتا کمی قبل از نیمه شب در مصاحبه‌ای با گزارشگر شبکه ملی "ORTM" گفت که استعفای زودهنگام او موثر است. او اعلام کرد که دولت و شورای ملی را نیز منحل می‌کند. استعفای او زمانی اعلام شد که ۳ سال تا پایان دوره دوم ریاست جمهوری او باقی مانده است.

کیتا در یک سخنرانی کوتاه از پایگاه نظامی در "کاتی" خارج از "باماگو" پایتخت مالی گفت: اگر امروز عناصر خاصی از نیروهای مسلح می‌خواهند تا این مسئله با دخالت خودشان پایان یابد، آیا انتخابی دارم؟ امیدوارم هیچ خونی برای حفظ قدرت من ریخته نشود. من از دفترم تصمیم به استعفا گرفتم.

کیتا در سال ۲۰۱۳ برای اولین بار و در سال ۲۰۱۸ برای دومین بار به سمت رئیس‌جمهوری مالی انتخاب شد و پیش از آن نخست‌وزیر کشور بود.

باعث ناخشنودی گروه‌های محلی، دولت‌های خارجی و سازمان ملل شد.

سقوط کیتا از سوی نظامیان بی‌سابقه نبوده و بازتابی از گذشته مقامات در این کشور است. "آمادو تومانی توره" رئیس‌جمهور سابق این کشور مجبور شد تا در سال ۲۰۱۲ با یک کودتا از مقام ریاست‌جمهوری کنار رود. در آن زمان کودتا از سوی قوم جدایی‌طلبان "طوارق" شکل گرفت. طوارق نام قومی صحرائین است که مردم آن در غرب آفریقا و در کشورهای مالی، نیجر، الجزایر و لیبی پراکنده هستند و نسبت به تبعیض‌هایی که از طرف دولت مرکزی این کشورها علیه آنها اعمال می‌شود، اعتراض دارند. با این حال به نظر می‌رسد این بار ارتش مالی برای متوقف کردن نیروهای مرتبط با القاعده و داعش ناتوان است.

شورش‌های سال ۲۰۱۲ نیز از پایگاه نظامی "کاتی" آغاز شد و سقوط شمال مالی را برای گروه‌های مسلح تسریع کرد. در نهایت یک عملیات نظامی به رهبری فرانسه، گروه‌های مسلح و جدایی‌طلب را کنار زد. اما آنها در دوره ریاست‌جمهوری کیتا برای رسیدن به خواسته‌های خود گروه تشکیل داده و در مرکز مالی خود را نشان می‌دادند. در هفته‌های گذشته و پس از ناکامی رهبران جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا (اکوواس) (ECOWAS) در ایجاد پلی بین دولت کیتا و رهبران مخالف نگرانی‌هایی درباره تغییر قدرت از سوی نظامیان در مالی افزایش یافت. جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا (اکوواس) در سال ۱۹۷۵ تاسیس شد.

کیتا سعی کرد تا خواسته‌های معترضان را از طریق واگذاری یک سری امتیازات برآورده کند و حتی گفت که برای انتخابات مجدد شورای قانون‌گذاری آمادگی دارد اما طرح‌های کیتا از سوی رهبران مخالف رد شد. آنها اعلام کردند که تا زمان استعفای کیتا متوقف نخواهند شد.

اصرار برای گفت‌وگو

در روز سه‌شنبه سربازان در پادگان "کاتی" اسلحه را از پادگان درآورده و رهبران ارشد خود را بازداشت کردند. معترضان ضد دولتی نیز بلافاصله اقدامات سربازان را تمجید کرده و برخی از ساختمان‌های متعلق به وزارت دادگستری مالی را آتش زدند.

"ببو سی‌سی" نخست‌وزیر با درخواست از سربازان برای به زمین گذاشتن اسلحه‌های خود، گفت: هیچ مشکلی وجود ندارد که با گفت‌وگو حل نشود.

اما افراد مسلح شروع به بازداشت گروهی از مردم در باماگو کردند و کیتا، نخست‌وزیر و وزیر دارایی کشور را گرفتند. تحولات کشور مالی در سه‌شنبه از سوی اتحادیه آفریقا، آمریکا و بلوک منطقه‌ای اکوواس محکوم شد.

آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل متحد خواستار "آزادی نامشروط" رهبران مالی و "بازگشت سریع به نظام قانون اساسی" شده است.

موسی فکی محمد، رئیس کمیسیون اتحادیه آفریقا، گفت که او بازداشت رئیس‌جمهور مالی و نخست‌وزیر این کشور را "قویا محکوم می‌کند".

جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا (اکوواس) اعلام کرد: "این شورش در زمانی اتفاق می‌افتد که اکوواس برای چندین ماه مشغول ابتکار عمل و تلاش‌های میانجی‌گرانه با همه طرفها در مالی بوده است".

مالی از پایگاه‌های مهم نیروهای فرانسوی است که با شورشیان اسلامگرا در منطقه صحرا می‌جنگند و فرانسه به عنوان یک قدرت استعماری سابق فوراً به تحولات سه‌شنبه واکنش نشان داد.

Source: ALJAZEERA, Mali's Keita resigns as president after military coup, 19 Aug 2020. In: <https://www.aljazeera.com/news/2020/08/mali-keita-resigns-president-military-mutiny-200819013009179.html>

گزارش فارین پالیسی از آموزش کودتاجیان مالی توسط ارتش آمریکا

«آنتون سِملروت»، یکی از سخنگویان پنتاگون (وزارت دفاع آمریکا) به فارین پالیسی گفته است که ارتش آمریکا به دنبال دیگر افرادی از کشور مالی است که در این تمرینات آموزشی آمریکا شرکت داشته و با وجود مخالفت با این تمرینات، ممکن است در کودتای اخیر نقشی داشته‌اند.

این کودتا، می‌تواند پسرقت چشمگیر تلاش‌های آمریکا به منظور کاهش گروه‌های شبه‌نظامی که برخی از آنها به داعش و القاعده وابسته هستند را نشان دهد. این کودتا همچنین مشکلات عمیق دولتی در منطقه ساحل صحرا را نشان داد که می‌تواند به افزایش گروه‌های افراطی منجر شود.

Source: Foreign Policy (FP), Coup Plotters in Mali Were Trained by U.S. Military, 21 August 2020. In:

<https://foreignpolicy.com/2020/08/21/mali-coup-trump-administration-counterterrorism-efforts-sahel-west-africa-us-training/>

نشریه آمریکایی فارین پالیسی در بخشی از گزارش خود درباره کودتای اخیر مالی نوشت: سران کودتای نظامی که سه‌شنبه هفته گذشته در کشور مالی دست به کودتا زدند توسط نیروهای نظامی ارتش آمریکا آموزش دیده بودند. بعد از اینکه جزئیاتی جدید فاش کرد که بخشی از کودتای مالی را نیروهای نظامی‌ای انجام داده‌اند که توسط ارتش آمریکا آموزش دیده بودند، واشنگتن نیز تمام حمایت‌ها و آموزش‌های خود در زمینه امور امنیتی را برای نیروهای نظامی مالی به حالت تعلیق در آورد. «آسیمی گویتا»، یکی از نیروهای نظامی مالی که خود را رهبر موقت این کشور می‌داند، در تمرینات و آموزش‌های نظامی تحت هدایت آمریکا با هدف مقابله با گروه‌های افراطی در منطقه «ساحل صحرا» شرکت داشته است. روزنامه واشنگتن پست گزارش داده گویتا که از سران این کودتای نظامی بوده، توسط نیروهای آمریکایی و اروپایی از جمله نیروهای عملیات ویژه آمریکا آموزش دیده است.

حمایت موریتانی از عادی سازی روابط امارات با اسرائیل

وزارت امور خارجه موریتانی با اشاره به اینکه «موضع امارات مطابق با منافع ملی آنها و منافع اعراب و مسلمانان است»، تأکید کرده است که «امارات همه اقدامات و ضمانت‌های لازم را برای بازگرداندن حقوق فلسطینی‌ها و ایجاد کشور مستقل با پایتختی قدس شریف را انجام خواهد داد».

Source: Emirates News Agency, Mauritania affirms support for UAE, hails its firm stances in support of Palestinian cause, 16-08-2020. In:

<https://wam.ae/en/details/1395302862641>

وزارت امور خارجه موریتانی با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که «کشور امارات دارای حاکمیت ملی و استقلال کامل در ارتباطات و مواضع خود، بر اساس منافع ملی خود و منافع عرب‌ها و مسلمانان است». براساس این بیانیه «دولت موریتانی متقاعد شده است که امارت متحده عربی در تمام مواضعی که اتخاذ می‌کند منافع ملت عرب، مردم فلسطین و رنج‌های حاصله از اشغال اراضی آنها توسط اسرائیل را در نظر می‌گیرد».

محکومیت موضع موریتانی درباره توافق امارات و اسرائیل

چند سیاستمدار موریتانی دیگر بیانیه وزارت خارجه این کشور را محکوم کردند و آن را ضربه‌ای به اتحاد ملی در قبال مسأله فلسطین دانستند.

الصوفی ولد الشیبانی، عضو پارلمان موریتانی با انتشار پیامی در فیسبوک نوشت: وزارت امور خارجه موریتانی در برخورد با مواضع خارجی نیاز به یک چشم انداز جدید و رویکرد متفاوت دارد. نمی‌دانیم که آیا وزارت خارجه داریم یا اینکه یک سازمان وابسته به وزارت خارجه‌های عربستان و امارات داریم. وزارت خارجه چند سالی است که اقدام به توجیه و حمایت از تمامی مواضعی می‌کند که توسط این دو کشور اتخاذ می‌شود.

المصدر: العربی الجدید، موریتانیا: استنکار واسع لدعم الخاریة الاتفاق الإماراتی الإسرائیلی، ۱۶ اغسطس ۲۰۲۰. فی: <https://b2n.ir/711082>

چهره‌های سیاسی و احزابی از موریتانی توافق صلح امارات و اسرائیل و حمایت دولت کشور خود از این توافق را محکوم کردند.

حزب تواصل موریتانی در بیانیه‌ای با انتقاد شدید از توافق امارات و اسرائیل اعلام کرد: این توافق جنایتی شنیع و خیانتی بزرگ به مسأله نخست جهان عرب و مسلمانان است. این اقدام نقض صریح منشور اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و قطعنامه‌های سازمان ملل است.

این حزب در واکنش به بیانیه وزارت خارجه موریتانی درباره توافق امارات و اسرائیل تأکید کرد: از محتوای بیانیه وزارت امور خارجه موریتانی درباره این تصمیم ننگین شوکه شدیم. این بیانیه وابستگی غیر قابل قبول به سیاست‌های کشورهای دیگری است که ایستادن مقابل مسأله نخست جهان اسلام و همکاری با دشمنان آن را برگزیده‌اند.

الجزایری‌ها در مخالفت با امارات، نام خیابان «دبی» را به «فلسطین» تغییر دادند

منبع: خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)، الجزایری‌ها در مخالفت با امارات، نام خیابان دبی را به فلسطین تغییر دادند، ۲۹ مرداد ۱۳۹۹. در:

www.irna.ir/news/83914017

مردم الجزایر در مخالفت با اقدام امارات عربی متحده برای عادی سازی روابط با اسرائیل نام یکی از خیابان‌های شهر الجزیره پایتخت این کشور را که "دبی" نام گذاری شده بود، به "فلسطین" تغییر دادند.

اقدام مردم الجزایر در تغییر نام دبی به فلسطین تنها به عنوان خیابان ختم نشد و برخی از مدافعان فلسطین در اقدامی نمادین دیگری و در راستای مخالفت با عادی سازی روابط امارات با اسرائیل، نام فروشگاه‌های خود را از "دبی" به "فلسطین" تغییر دادند.

تونسی‌ها پرچم اسرائیل و تصاویر بن‌زاید را به آتش کشیدند

احزاب و گروه‌های تونسی از قبیل حزب النهضة، حزب «الجمهوری»، جنبش الشعب، «التیاریت الديمقراطية» و انجمن حمایت از مقاومت و مقابله با اسرائیل در اعلام مواضع جداگانه عادی‌سازی روابط امارات متحده عربی و اسرائیل را محکوم کردند.

منبع: رسانه‌های مختلف بین‌المللی

جمعی از مردم تونس از نیروهای مدنی، جمعیت‌ها و احزاب این کشور، عصر ۲۸ مرداد ماه ۱۳۹۹ در اعتراض به عادی‌سازی روابط امارات متحده عربی و اسرائیل، با تجمع و تظاهرات مقابل سفارت امارات در پایتخت تونس خواستار اخراج سفیر امارات از این کشور شدند.

معارضان با برافراشتن پرچم فلسطین، پرچم اسرائیل و عکس‌های محمد بن زاید ولیعهد امارات را بعد از لگدمال کردن آتش زدند و شعارهای "ای دولت سازشکار، فلسطین برای فروش نیست" و "بن زاید نماد ننگ است، او قدس را به دلار فروخته است" و ... سر دادند.

«خمینی سنگال» درگذشت

منبع: خبرگزاری ابنا، "خمینی سنگال" درگذشت +

تصاویر، ۲۸ مرداد ۱۳۹۹. در: <https://b2n.ir/694594>

شیخ «نوح مانی» بنیانگذار پیروی از مذهب اهل بیت (ع) در منطقه "کازامانس" در جنوب سنگال درگذشت. وی در حوزه‌های علمیه شیعی عراق، لبنان و سوریه تحصیل کرد و بیش از چهل سال در سنگال، به فعالیت تبلیغی مشغول بود. شیخ نوح مانی با تأسیس "مرکز رسول اعظم (ص)" در شهر "زیگنشور" شاگردان زیادی را تربیت کرد. شجاعت و توفیقات او در ترویج مکتب اهل بیت (ع)، وی را به "خمینی سنگال" معروف کرد.

برگزاری مسابقه شعر با موضوع واقعه کربلا در آفریقای جنوبی

مرحله دوم: از این صد اثر تعداد ده اثر به داوری شورای داوران به مرحله بعد راه خواهند یافت.

مرحله سوم: از این ده اثر دو اثر برای داوری نهایی توسط مردم برگزیده خواهند شد.

مرحله نهایی: انتخاب یک اثر به عنوان شعر برجسته سال و یک شاعر به عنوان شاعر ولایی سال در فرآیندی شفاف. - از صد شعر برگزیده برای ارائه در مسابقه دعوت می‌شود. - صد شعر برگزیده به ترتیب امتیاز در یک کتاب نفیس منتشر خواهد شد.

- ده شعر برگزیده به چند زبان زنده دنیا ترجمه و چاپ خواهد شد.

- ده اثر برگزیده در مجموعه صوتی و تصویری آواهای عاشورایی تولید خواهد شد.

- مسابقه در قسمت شعر فارسی از محرم شروع و در اربعین پایان خواهد یافت. در بخش شعر انگلیسی مهلت ارسال آثار تا ۲۰ اکتبر خواهد بود و زمان اعلام نتیجه بعداً اطلاع رسانی خواهد شد.

- مراحل انتخاب شعر سال از رسانه‌ها پخش می‌شود. - مالکیت معنوی ده اثر برگزیده در اختیار برگزار کنندگان خواهد بود.

مهلت ارسال آثار فارسی: ساعت ۲۴ شامگاه ۱۵ محرم سال جاری (غیر قابل تمدید).

مهلت ارسال آثار انگلیسی: ۲۰ اکتبر ۲۰۲۰.

ارسال آثار فقط از طریق تلگرام:

آثار فارسی: @Jayezai20

آثار انگلیسی: @GrandPoetryAward

عضویت در گروه تلگرامی جایزه بزرگ برای اطلاع رسانی و داوری مردمی: @JayezaiBuzurg

منبع: رسانه‌های داخلی و بین‌المللی

مسابقه بهترین شعر فارسی و انگلیسی درباره امام حسین(ع) و واقعه کربلا با عنوان جایزه بزرگ شعر سال به همت مرکز اسلامی آفریقای جنوبی با همکاری رایزنی فرهنگی ایران در پرتوریا و جوایز ذیل برگزار می‌شود:

- هزینه‌های سفر زیارتی به کربلا؛

- ده هزار یورو برای بهترین شعر فارسی و ده هزار یورو برای بهترین شعر انگلیسی؛

- دریافت تندیس شاعر سال؛

- شاعر برگزیده به عنوان سفیر ادبی اهل بیت(ع) انتخاب و در طول سال فعالیت خواهد کرد؛

- به ده شاعر برگزیده در هر دو زبان بلیط رفت و برگشت هوایی به کربلا داده خواهد شد؛

- جوایز دیگر از سوی اشخاص و سایر مؤسسات و شرکت‌های اهدا خواهد شد.

جوایز فوق از منابع غیر دولتی تأمین می‌شود.

شرایط:

- اشعار تاکنون چاپ نشده و مورد استفاده صوتی و تصویری قرار نگرفته باشد؛

- تمام معیارهای یک شعر استثنایی را دارا باشد؛

- در گزینش ۴ مرحله‌ای انتخاب شعر بتواند بالاترین امتیاز را کسب کند.

مراحل انتخاب:

مرحله اول: در ابتدا آثار رسیده کدبندی خواهد شد و اسم شاعر از آثار حذف می‌گردد تا داوری اشعار بدون اسم شاعر صورت پذیرد. در روز اعلام نتایج تنها اسامی برندگان جایزه اعلام خواهد شد و اسامی سایر شرکت کنندگان محفوظ خواهد ماند. از میان آثار رسیده صد اثر به وسیله شورای انتخاب آثار برجسته برگزیده خواهد شد.

تحلیل‌های روز آفریقا

ضرورت دانشنامه‌نگاری روابط فرهنگی ایران و آفریقا

بومی این سرزمین، گونه اختلاطی از نژاد ایران و آفریقایی پدید آورد که تا به امروز این نسل در بیشتر کشورهای این حوزه از جمله در تانزانیا و کنیا و حتی جزایر کومور و موزامبیک یافت می‌شود و بعضاً نام احزابی با عنوان شیرازی و آفرو شیرازی در پارلمان برخی از کشورهای حوزه شرق آفریقا به این پیشینه باز می‌گردد.

این پیشینه تاریخی، امروز ما را به ایجاد روابط گسترده با کشورهای مختلف این قاره اعم از مسلمان و غیرمسلمان، در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی سوق می‌دهد. علاوه بر این، نظر به جایگاه والای گفتمان فرهنگی به عنوان یکی از ابزارهای مهم در نزدیک شدن افکار و رسیدن ملت‌ها به فهم مشترک، شاید بتوان تعاملات فرهنگی را مهمترین عامل در گسترش روابط فی مابین قلمداد کرد. مناسبات فرهنگی با وسعت گستره خود در حوزه همکاری‌های علمی و پژوهشی آکادمیک، تبادل منابع کتابخانه‌ای، برگزاری سمینارها و همایش‌های بین‌المللی مشترک، برگزاری نمایشگاه‌های آثار فرهنگی اعم از کتاب، مقاله، صنایع دستی و... سبب آشنایی بیشتر مردم این دو سرزمین با یکدیگر شده و به تقویت روابط فرهنگی و اجتماعی یاری می‌رساند. در این میان، شاید بتوان نقش دانشنامه نویسی و تأثیر چشمگیر آن در تبیین اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ملت‌ها را برجسته‌تر دید. ضمن اینکه دانشنامه‌نویسی در دنیای امروز به عنوان یک رسانه فرهنگی معتبر، بسیار گسترده و فراگیر شده است و سیر صعودی را طی می‌کند. بنابراین، دانشنامه نویسی

قاره آفریقا که خاستگاه گونه انسان هوموساپینس یا همان انسان خردمند است، تمدنی کهن و چندین هزاران ساله دارد. این بخش از زمین به سبب واقع شدن در دو نیمکره شمالی و جنوبی، از تنوع آب و هوایی و غنای منابع طبیعی بسیاری خوبی برخوردار است و درک این اهمیت و استعدادهای اقتصادی و اجتماعی آن باعث شده است تا همواره در طول تاریخ مورد توجه و تهاجم اقوام مختلف آسیایی و اروپایی قرار گیرد و امروزه نیز همچنان به عنوان یکی از مهمترین مناطق جهان مطرح و مورد توجه باشد.

در این میان، پیشینه آشنایی و روابط ایرانیان با این قاره کهن و توجه به ظرفیت‌های موجود در آن به دوران هخامنشی باز می‌گردد که مصر را فتح و ضمیمه متصرفات ایران کردند و برخی از اعضای سپاهیان ایران تا مناطق غربی آفریقا نیز پیشروی کردند. با گسترش اسلام در آفریقای شمالی، این روابط تداوم یافت و علاوه بر عرب‌ها، مهاجران ایرانی مسلمان که در سپاه مسلمانان حضور داشتند، نیز آفریقا را موطن خود قرار دادند و با فراهم شدن زمینه مهاجرت‌های سازمان یافته، در قرن چهارم هجری مهمترین گروه مهاجران ایرانی موسوم به شیرازی‌ها به آفریقای شرقی وارد شده، باعث نفوذ و گسترش فرهنگ ایرانی در این منطقه شدند. شیرازی‌ها سده‌های طولانی در تحولات شرق و شاخ آفریقا نقش آفرین بوده‌اند؛ رد پای باقی مانده از زبان فارسی در زبان سواحیلی شاهی بر این مدعاست. مهاجرت این گروه و گروه‌های دیگر از ایرانیان به آفریقا و امتزاج آن‌ها با اقوام

تخصصی مشترک ایران و آفریقا به عنوان یک حوزه جدید التاسیس نیز می‌تواند زمینه‌آشنایی بیشتر و تعامل دو فرهنگ ایرانی و آفریقایی را فراهم سازد. این هدف با توجه به ظرفیت‌های نهادهای علمی و فرهنگی دو طرف و تعاملات مراکز پژوهشی و دانشگاهی در توسعه روابط اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی امکان‌پذیر خواهد بود.

گروه «مطالعات غرب جهان اسلام» یکی از گروه‌های علمی - تخصصی در بنیاد دایره‌المعارف اسلامی است. بنیاد دایره‌المعارف اسلامی به عنوان یکی از کانون‌های اصلی و معتبر دانشنامه‌نگاری در قلمرو جهان اسلام با اعتقاد به اینکه دیپلماسی فرهنگی می‌تواند نقش اساسی در نزدیک‌تر شدن روابط بین کشورها داشته باشد، با بررسی این موضوع یعنی نقش دانشنامه‌نگاری به عنوان شیوه جدید تعاملات فرهنگی بین ایران و آفریقا، طرح‌های پیشنهادی و آمادگی خود را در تقویت روابط فرهنگی دو طرف و تداوم گفتگوهای سازنده متقابل و ایجاد بسترسازی مناسب جهت برقراری ارتباطات عمیق بین پژوهشگران و اندیشمندان علمی و فرهنگی دو ملت را به شرح ذیل ارائه می‌دهد:

- همکاری اعضای آکادمیک و نیز پژوهشگران و علاقمندان کارهای پژوهشی این دو خطه در زمینه نگارش مقالات و مدخل‌های مربوط به این دو حوزه جغرافیایی؛

- تدوین و نگارش دانشنامه تخصصی ایران و آفریقا و دانشنامه‌های کوچک تاریخی و جغرافیایی در حوزه آفریقا و در کل پروژه‌های مشترک پژوهشی با مشارکت مراکز علمی دو طرف؛

- تألیف و ارزیابی مقالات در مجله‌های علمی و پژوهشی؛

- معرفی متقابل پژوهشگران در حوزه آفریقا؛

- ترجمه و تألیف کتاب‌های مرتبط با حوزه آفریقا؛

- برگزاری همایش و سمینار و وبینارهای مشترک در این حوزه؛

- تشکیل کارگروه‌های مشترک دانشگاهی - دانشنامه‌ای و ارائه سرفصل‌های جدید در حوزه آفریقایی پیش و پس از اسلام در دانشگاه‌ها و یا تأسیس رشته‌های جدید در این حوزه برای آشنایی بیشتر دانشجویان و تشویق آنها در ارائه رساله‌های دانشگاهی در این حوزه؛

- فراهم آوردن شرایط لازم برای دسترسی به منابع و مآخذ و پژوهش‌های انجام شده در این حوزه با راه‌اندازی کتابخانه دیجیتالی؛

- ارسال مجموعه‌هایی از مدخل‌های دانشنامه و نیز مقاله‌های برگزیده در این حوزه به کشورهای آفریقایی و معرفی بیشتر پژوهشگران ایرانی این حوزه به آنان.

گفتنی است، تدوین دانشنامه‌های تخصصی ضمن ارتقاء سطح دانش و آگاهی دو جانبه پژوهشگران و توسعه همفکری نخبگان علمی، به شناخت فرهنگی ایران برای مردم آفریقا و بالعکس خواهد انجامید و این شناخت و نمایاندن تاریخچه قرابت‌های فرهنگی بین دو طرف می‌تواند پشتوانه خوبی برای همکاری‌ها و تقویت زمینه‌های اقتصادی و سیاسی فی مابین حتی در کشورهایی که پیشینه روابط سیاسی خوبی با ایران ندارند را فراهم کند.

نویسنده: دکتر لیلا خان احمدی، عضو هیأت علمی بنیاد دایره‌المعارف اسلامی و عضو گروه مطالعات فرهنگی مرکز مطالعات آفریقا.

اوگاندا دروازه ورود به بازار شرق آفریقا (بخش اول)

حاکمیت عیدی امین) و جنگ با تانزانیا در سال ۱۹۷۹ که منجر به اشغال این کشور بمدت چند سال توسط ارتش تانزانیا گشت این کشور را به یکی از فقیرترین کشورهای جهان با اقتصادی متزلزل و شکننده مبدل ساخت. علیرغم این امر پس از بازگشت ثبات سیاسی به این کشور در سال ۱۹۸۶، اتخاذ سیاست اقتصادی درهای باز و جلب سرمایه گذاران خارجی؛ اوگاندا بتدریج در مسیر بهبود وضعیت اقتصادی گام برداشته است. به موازات این امر تدوین سیاست‌هایی همچون تقویت واحد پول ملی، اصلاحات اقتصادی و تلاش برای افزایش صادرات در دهه‌های ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ میلادی نیز موجب کاهش نرخ تورم از ۲۴۰ درصد در سال ۱۹۸۷ به ۵/۹ درصد در سال ۲۰۱۵ شده است. در حال حاضر بخش عمده درآمد ارزی کشور از طریق صادرات قهوه تأمین می‌گردد و به موازات آن کشاورزی یکی از ستون‌های اصلی اقتصاد اوگاندا بشمار می‌رود به گونه‌ای که ۸۰ درصد نیروی کار این کشور در بخش کشاورزی اشتغال دارند. صنعت گردشگری و دریافت کمک‌های مالی از کشورهای کمک کننده (Donor Countries) از دیگر منابع مهم درآمد دولت محسوب می‌شوند.

براساس جدیدترین آمارها، درآمد اوگاندا در سال ۲۰۱۶ مبلغ سه میلیارد و هفتصد و چهل و هشت میلیون دلار بوده و ذخائر طلا و ارز خارجی این کشور ۲,۸۵۱ میلیارد برآورد شده است. تراز بازرگانی اوگاندا در سال ۲۰۱۶ مبلغ ۲,۷۲۳ میلیارد صادرات و ۴,۶۷۷ میلیارد بوده است. بدهی‌های خارجی این کشور در سال ۲۰۱۶ نیز ۶,۲۴۱ میلیارد دلار برآورد گردیده است.

کشور راهبردی اوگاندا واقع در منطقه شرق آفریقا با دارا بودن ذخائر ارزشمند طبیعی، اراضی بسیار حاصلخیز، ثبات قابل ملاحظه سیاسی و رشد اقتصادی مداوم - که طی یک دهه اخیر به ۷ درصد بالغ گردیده است - یکی از کشورهای شش گانه هدف جمهوری اسلامی ایران در زمینه توسعه مناسبات اقتصادی با قاره آفریقا بشمار می‌رود. در این نوشتار تلاش می‌گردد پتانسیل و ظرفیت خاص این کشور در زمینه‌های مختلف به گونه‌ای مختصر، مفید و عملیاتی به عموم مردم و علی الخصوص علاقمندان به فعالیت‌های اقتصادی با قاره آفریقا واکاوی و معرفی گردد.

جایگاه اوگاندا در عرصه جهانی

کشور زیبا و سرسبز اوگاندا موسوم به " مروارید آفریقا " با مساحت ۲۴۱۰۳۸ کیلومتر مربع و جمعیت ۳۹,۵۷۰,۱۲۵ نفر (۲۰۱۸) در منطقه شرق آفریقا واقع شده است. همسایگان این کشور را از شمال سودان جنوبی، از غرب جمهوری دموکراتیک کنگو، از شرق کنیا، از جنوب شرق رواندا و از جنوب تانزانیا تشکیل می‌دهند. دریاچه ویکتوریا نیز دربرگیرنده بخشی از نوار مرزی این کشور با کنیا است. نام اوگاندا برگرفته از پادشاهی بوگاندا می‌باشد که در قرون هجده و نوزده بخش عمده ای از قلمرو اوگاندای کنونی را پوشش می‌داده است.

اقتصاد: کشور اوگاندا با دارا بودن منابع طبیعی فراوان منجمله معادن مس و کبالت، انرژی برق آبی، سنگ آهک، سنگ آهن، نمک، منابع استخراج نشده نفت خام و گاز و خاک بسیار حاصلخیز کشوری بالقوه ثروتمند می‌باشد با این حال سیاست‌های غلط و نامناسب اقتصادی، مشکلات بزرگ کشور در دهه ۱۹۷۰ (در دوره

منابع معدنی: اوگاندا از منابع و معادن زیرزمینی غنی برخوردار است. مهم ترین منابع معدنی این کشور عبارتند از: مس، کبالت، سنگ آهن و طلا، علاوه بر آن اوگاندا دارای ذخائر عظیمی از نفت و گاز طبیعی است که هنوز اقدامی برای استخراج این منابع صورت نگرفته است.

سیاست خارجی: سیاست خارجی اوگاندا از سال ۱۹۸۶ و تصدی قدرت توسط آقای یوری موسوینی بر روابط مسالمت آمیز با همسایگان، اتحادیه آفریقا، سازمان های منطقه ای، نهضت عدم تعهد و کشورهای مختلف جهان طراحی و تدوین شده است. حفظ مناسبات خوب و حسنه با کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی نیز یکی از مهم ترین اولویت های سیاست خارجی اوگاندا بشمار رفته و آقای موسوینی طی دو دهه گذشته با انجام اقداماتی همچون اعزام حدود ۵۰۰۰ سرباز به سومالی، استخدام مربیان غربی برای آموزش نظامیان پایگاه های شمال کشور، تلاش برای حفظ ثبات شرق جمهوری دموکراتیک کنگو، مبارزه جدی با باقیمانده های ارتش مقاومت پروردگار و حمایت از استقلال جنوب سودان روابط خود را با غرب هرچه بیشتر تحکیم و تثبیت نموده است. دولت فعلی اوگاندا همچنین از روابط خوبی با کشورهای اسلامی از جمله جمهوری اسلامی ایران، عربستان، کویت، امارات متحده عربی، مالزی و... برخوردار است و دولتمردان این کشور هوشمندانه تلاش کرده اند از وجود اقلیت مسلمان اوگاندا به عنوان عاملی برای توسعه مناسبات خود با کشورهای ثروتمند و ترغیب آنها به سرمایه گذاری در مناطق مختلف کشور (از جمله مناطق استقرار مسلمانان) بهره برداری مناسبی بعمل آورند. دولت فعلی اوگاندا همچنین از روابط خوبی با کشورهای اسلامی برخوردار است و دولتمردان این کشور هوشمندانه تلاش کرده اند از وجود اقلیت مسلمان اوگاندا به عنوان عاملی برای توسعه مناسبات خود با کشورهای

ثروتمند و ترغیب آنها به سرمایه گذاری در مناطق مختلف کشور (از جمله مناطق استقرار مسلمانان) بهره برداری مناسبی به عمل آورند.

طرح بحث

در حال حاضر و خصوصاً در عصر پسابرجام و خروج یکجانبه ایالات متحده آمریکا از توافق برجام، زمینه همکاری اقتصادی بسیار خوبی بین دو کشور ایران و اوگاندا وجود داشته و این امر اهمیت توسعه مناسبات طرفین را با توجه به جایگاه و موقعیت منطقه ای هر دو کشور دوچندان می سازد. توسعه مناسبات اقتصادی دو کشور عمدتاً در بخش های مختلف صنعتی معدنی مناسب و متناسب با ظرفیت های تجاری ایران اوگاندا بویژه در عرصه های ذیل که دو طرف از پتانسیل خوبی برخوردارند عملیاتی می باشد: مواد شیمیایی، مواد شوینده، مواد غذایی فرآوری شده، تجهیزات الکترونیکی، فولاد، اتومبیل، تجهیزات تصفیه آب و فاضلاب، تریلرها و مخازن دیزلی، ابزار و ادوات کشاورزی، شیلات و آبی پرووری، صنایع پتروشیمی، پلاستیک، صنعت ساختمان و مصالح ساختمانی. علاوه بر آن اوگاندا از نظر واردات نفت خام، گاز و پتروشیمی بازار خوبی برای صنایع نفتی ایران بشمار رفته و ظرفیت های مناسبی برای شرکت های دولتی و خصوصی ایرانی در زمینه مشارکت در نفت، پتروشیمی، قیر، گاز و امور مربوط به آن در اوگاندا وجود دارد.

جدای از مناسبات مستقیم اقتصادی طرفین؛ جمهوری اسلامی ایران به عنوان قدرت منطقه ای شاخص در خاورمیانه با در اختیار داشتن زیرساخت های حمل و نقل ریلی و جاده ای و بنادر مهم تجاری در خلیج فارس می تواند دستیابی زمینه ارتباط کشور اوگاندا با کشورهای آسیای مرکزی، قفقاز و روسیه در خصوص صدور اقلام عمده کشاورزی خود بویژه چای و قهوه را فراهم نماید و

از سوی دیگر اوگاندا به عنوان کشوری مهم در منطقه شرق آفریقا می‌تواند به عنوان دروازه ورود ایران به بازارهای کشورهای شرق بزرگ آفریقا نقش آفرین باشد.

پیشینه روابط ایران و اوگاندا

هرچند مناسبات سیاسی دو کشور به سال ۱۳۵۳ باز می‌گردد با این حال سفارت ج.ا.ایران نخستین بار در کامپالا در سال ۱۳۷۶ تأسیس گردید. روابط دو کشور طی دو دهه گذشته از پیشرفت‌ها و دستاوردهای خوبی برخوردار بوده و علاوه بر امضاء یادداشت‌های تفاهم سیاسی، فرهنگی و اقتصادی متعدد؛ رؤسای جمهور و دیگر مسئولان عالی‌رتبه دو کشور نیز در دهه‌های ۱۳۷۰، ۱۳۸۰ و ۱۳۹۰ به کشور مقابل سفر کرده‌اند. رؤسای محترم جمهور کشورمان مرحوم آیت الله هاشمی رفسنجانی، حجت الاسلام سید محمد خاتمی و دکتر محمود احمدی نژاد در سال‌های ۱۳۷۵، ۱۳۸۴ و ۱۳۸۹ به این کشور سفر کردند. آقای موسوی‌نیز تاکنون چهار بار از ایران بازدید نموده است. دو کشور ایران و اوگاندا از مواضع مشترک و همسوئی در عرصه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی برخوردار بوده و اوگاندا در موارد متعدد علیرغم فشار ایالات متحده از ارائه رأی منفی علیه جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل و سازمان‌های وابسته به آن خودداری نموده است.

زمینه‌های همکاری ایران و اوگاندا

هرچند جمهوری اسلامی ایران از اوایل دهه ۱۳۷۰ هجری شمسی و بویژه پس از سفر آیت الله رفسنجانی به این کشور (۱۳۷۵) توسعه مناسبات اقتصادی با اوگاندا را یکی از اولویت‌های خود در منطقه شرق آفریقا معرفی نموده است با این حال در مقایسه با سطح مناسبات اقتصادی چین، ترکیه، انگلستان و هند با اوگاندا می‌توان گفت اهداف اقتصادی ایران در این کشور مهم و راهبردی تاکنون به سطح مطلوب خود نائل نیامده است. براساس

آمار موجود صادرات ایران به اوگاندا را عمدتاً تراکتورهای کوچک، قیر نفت، موم پارافین، خمیرهای غذایی پخته شده، کفپوش‌های مخملی و غیرمخملی باف، دستگاه‌های فرستنده مخابراتی، مرکب چاپ و دارو تشکیل می‌دهد که طی سال‌های گذشته در بهترین وضعیت در سال ۱۳۹۴ به ۶۵۱۵۴۰ دلار بالغ گشته است. در مقابل ایران از این کشور انواع لوبیا و آناناس را به ارزش ۷۳ هزار دلار وارد نموده است.

لازم بذکر است تاکنون موافقت‌نامه‌های اقتصادی متعددی بین دو کشور امضاء و وارد مرحله اجرایی شده و شرکت‌های خصوصی ایران بدفعات در نمایشگاه بازرگانی کامپالا حضور یافته‌اند. چند پروژه سرمایه‌گذاری مشترک در اوگاندا نیز در دست بررسی است. یادداشت تفاهم همکاری مؤسسات استاندارد دو کشور (۱۳۸۰).

یادداشت تفاهم ایجاد منطقه کشت صنعتی در اوگاندا (۱۳۸۳).

امضاء تفاهم نامه بین نماینده انحصاری چند شرکت دارویی ایران و سازمان ملی غذا و داروی اوگاندا (۱۳۸۶).
تأسیس دفتر همکاری بین اتاق تعاون استان زنجان و کامپالا (۱۳۸۷).

یادداشت تفاهم مونتاژ تراکتور در اوگاندا، اهدای ۶۵ دستگاه تراکتور از محل کمک‌های توسعه‌ای (۱۳۸۸).

یادداشت تفاهم ایجاد بانک مشترک اسلامی (پیشنهاد بانک توسعه و صادرات ایران در سال ۱۳۸۹).

موافقتنامه حمل و نقل هوایی، یادداشت تفاهم همکاری‌های رادیو و تلویزیونی، یادداشت تفاهم کمک‌های توسعه‌ای جمهوری اسلامی ایران به دولت جمهوری اوگاندا - در قالب احداث درمانگاه جمهوری اسلامی ایران در کامپالا- (۱۳۸۹).

امضاء یادداشت تفاهم بین نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و پلیس اوگاندا (۱۳۹۳).

امضاء یادداشت تفاهم (همکاری‌های مشورتی) بین وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و وزارت خارجه جمهوری اوگاندا (۱۳۹۳).

امضاء تفاهم نامه ۸ ماده‌ای همکاری میان دولت اوگاندا و دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان (۱۳۹۴).

نگرش دولتمردان اوگاندا در مورد فعالیت‌های اقتصادی جمهوری اسلامی ایران

۱- نگاه مثبت دولتمردان اوگاندا به جمهوری اسلامی ایران از زمان تصدی قدرت توسط آقای یوری موسوینی.

۲- اعلام حمایت آقای یوری موسوینی رئیس جمهور

اوگاندا از مواضع انقلابی جمهوری اسلامی ایران در برهه‌های مختلف.

۳- استقبال و فراهم آوردن تسهیلات برای حضور سالیانه شرکت‌های خصوصی ایرانی در نمایشگاه تجاری بین المللی کامپالا.

۴- علاقمندی اوگاندا به گسترش روابط با ج.ا.ایران به عنوان دولتی قدرتمند و مستقل در عرصه بین الملل.

نویسنده: دکتر امیر بهرام عرب احمدی، مدیر گروه مطالعات آفریقای مرکزی و جنوبی دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران - منتشر شده در خبرگزاری صدا و سیما، ۲ دی ۱۳۹۷. به آدرس: <http://www.iribnews.ir/009guV>

آفریقا عرصه صلح سرد، یا جنگ سرد نوین!

جنگ سرد جدید خبر می‌دهد. مسکو در یک دهه گذشته، آفریقا را در اولویت سیاست خارجی خود قرار داده است. روسیه از سال ۲۰۱۵ علاوه بر انعقاد قراردادهایی برای احداث پایگاه‌های نظامی دائمی در آفریقا با ۲۱ کشور قاره سیاه قرارداد همکاری نظامی منعقد کرده است. حضور مستقیم نظامی روسیه در بحران لیبی و پشتیبانی از ژنرال "حفتر" از عزم جدی مسکو برای تسلط بر رویدادهای این منطقه حکایت دارد. برگزاری اجلاس سوچی در سال ۲۰۱۹ میلادی در روسیه با حضور رهبران ۵۰ کشور آفریقایی شاهدهی بر این مدعا است.

ولادیمیر پوتین رئیس جمهوری روسیه در آستانه آغاز به کار اجلاس سوچی در پیامی ضمن انتقاد از رویکرد کشورهای غربی در آفریقا، خواستار گسترش همکاری‌های مسکو و کشورهای این قاره شد.

نشریه آلمانی "دیلی بیلد" اخیرا با استناد به گزارش محرمانه وزارت امور خارجه آلمان اعلام کرد که روسیه در صدد است براساس توافقاتی در شش کشور آفریقایی مصر، اریتره، ماداگاسکار، موزامبیک، سودان و جمهوری آفریقای مرکزی پایگاه نظامی دائمی احداث کند.

با توجه به نقشه آفریقا به راحتی می‌توان دریافت که حضور نظامی در مصر، سودان و اریتره به منزله اشراف کامل بر دریای سرخ و تنگه استراتژیک باب المندب و کانال سوئز است. همچنین احداث پایگاه نظامی در موزامبیک و ماداگاسکار به منزله دیده‌بانی بر اقیانوس هند تلقی می‌شود.

در حالی که تصور می‌شد پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و پایان جنگ سرد، عصر رویارویی قدرت‌های جهانی به پایان رسیده، صف آراییی مجدد این قدرت‌ها در نقاط استراتژیک جهان بویژه در آفریقا بار دیگر از ظهور

وی همچنین در سخنانی گفت که مسکو بازی ژئوپلیتیکی برخی کشورهای غربی برای نفوذ در قاره آفریقا را محکوم می‌کند و آماده رقابت قانونی برای همکاری‌های متقابل با کشورهای آفریقایی است.

پوتین در همین حال در آستانه برگزاری اجلاس سوچی نسبت به ظهور تقابل اقتصادی بین قدرت‌های بزرگ در این قاره هشدار داد و بر گسترش همکاری‌های نظامی و فنی با کشورهای آفریقایی تاکید کرد.

روسیه در دوران جنگ سرد یک بازیگر بزرگ در عرصه ژئوپلیتیک در آفریقا بود؛ اتحاد جماهیر شوروی در جنبش‌های انقلابی آنگولا، موزامبیک و گینه بیسائو برای استقلال از پرتغال حضور داشت. مسکو همچنین در منازعات جمهوری کنگو در دهه ۱۹۶۰ و در منازعه بین اتیوپی و سومالی در دهه ۱۹۷۰ نقش موثری داشت؛ ولی این روند با فروپاشی اتحاد شوروی به ناگاه متوقف شد.

در دوره اتحاد شوروی، بسیاری از رهبران سیاسی آفریقا و سران نظامی این قاره در روسیه آموزش دیده بودند. در طول جنگ سرد و زمانی که اتحاد شوروی در اوج قدرت نظامی خود بود، نظامیان این کشور در نقاط مختلف آفریقا مستقر شده بود. مصر، لیبی، الجزایر، تونس، اتیوپی، سومالی و گینه از جمله کشورهای آفریقایی بودند که نیروی‌های نظامی اتحاد شوروی در این کشورها حضور فعالی داشتند.

از سوی دیگر براساس آمار منتشر شده از سوی "آفریکام"، آمریکا حداقل ۳۴ پایگاه نظامی در شمال، غرب و منطقه موسوم به شاخ آفریقا دارد. "آفریکام" یکی از یازده مرکز فرماندهی نظامی آمریکا است که مقر آن در اشتوتگارت آلمان قرار دارد. مسؤولیت این مرکز نظارت بر تحولات و فعالیت‌های نظامی و نیز همکاری‌های نظامی با بیش از ۵۰ کشور آفریقایی است. دامنه فعالیت آفریکام تمام قاره آفریقا به استثنای

مصر است. مصر در حوزه مسئولیت فرماندهی مرکزی ایالات متحده قرار داد.

آمریکا علاوه بر پایگاه‌های نظامی اعلام شده که براساس انعقاد قراردادهای رسمی با دولت‌های آفریقا در این قاره ایجاد و احداث کرده است، مراکزی اعلام نشده بویژه برای عملیات پهپادی خود در قاره سیاه دارد. لیبی، نیجریه، نیجر، سومالی، جیبوتی، کنیا، کامرون، چاد، مالی و بورکینافاسو از جمله کشورهایی هستند که پایگاه‌های پهپادی آمریکا را در خود جای داده‌اند.

"آدام موور"، استاد جغرافیای دانشگاه کالیفرنیا و کارشناس مسایل آفریقا در این ارتباط می‌گوید: آمریکا در ۵ سال گذشته بزرگ‌ترین پایگاه پهپادی در جهان را در منطقه "چابلی" در جیبوتی ایجاد کرده است.

ایالات متحده همچنین پایگاه بزرگ پهپاد در منطقه "آگادز" در نیجر دارد. این پایگاه نظامی در سال ۲۰۱۷ ماهانه ۴ هزار و ۴۰۰ گالن گازوئیل و ۶ هزار گالن سوخت هواپیما مصرف کرده است و این وسعت عملیات نیروها و تجهیزات فعال در این پایگاه را نشان می‌دهد. آمریکا ۵ پایگاه نظامی در غرب نیجر و ۵ پایگاه نظامی در شرق سومالی هم دارد.

"تیم براون" از کارشناسان نظامی پایگاه هوایی "چابلی" می‌گوید این مرکز موجب شده است که پهپادهای آمریکایی بتوانند یمن، جنوب عربستان، سومالی، اتیوپی و جنوب مصر را تحت پوشش نظارتی و عملیاتی خود داشته باشند.

به گفته وی تعداد نظامیان آمریکایی مستقر در این مرکز از ۹۰۰ تن در سال ۲۰۰۲ به ۵ هزار نفر افزایش یافته است و تاکنون ۶۰۰ میلیون دلار صرف هزینه‌های تأسیساتی این مرکز شده است. مساحت این پایگاه در سال ۲۰۰۲ از ۸۸ هکتار به ۶۰۰ هکتار افزایش یافته است.

از سوی دیگر کنیا نیز ۴ پایگاه آمریکایی را در خود جای داده است که این پایگاه‌ها در "مومباسا" و خلیج "ماندا" قرار دارند. ایالات متحده همچنین پایگاه‌های پهپادی در "باماکو" پایتخت "مالی"، "انجامنا" پایتخت چاد "گابون"، و سنگال در اختیار دارد. این تعداد پایگاه نظامی متعلق به آمریکا در کشورهای مختلف آفریقا بیانگر آن است که واشنگتن استراتژی بلند مدتی برای قاره سیاه دارد و کاخ سفید این قاره را یکی از عرصه‌های رقابت سیاسی، اقتصادی و نظامی با رقبای خود می‌داند. علاوه بر روسیه و آمریکا، چین و هند نیز برای نفوذ و حضور در قاره سیاه تلاش می‌کنند. مبادلات تجاری چین با آفریقا در سال ۲۰۱۰ میلادی به ۱۱۴ میلیارد دلار رسید و به این ترتیب از آمریکا پیشی گرفت و در سال ۲۰۱۱ به بیش از ۱۶۶ میلیارد دلار رسید. اینک بیش از ۸۰۰ کمپانی بزرگ چینی در سراسر آفریقا فعال هستند که بخش عظیمی از زیرساخت‌های اقتصادی و مالی، بخش‌های انرژی مانند نفت و گاز و حتی بانکداری این قاره را در اختیار گرفته اند و بیش از یک میلیون چینی در آفریقا زندگی می‌کنند که بیشتر در بخش‌های اقتصادی فعال هستند. حضور و نفوذ اقتصادی چین در آفریقا به حدی است که می‌توان گفت تمام آفریقا به گونه‌ای زیر چتر این کشور قرار گرفته است و پکن در این مسیر گوی سبقت را از آمریکا، انگلیس و فرانسه ربوده است. براین اساس به نظر می‌رسد چین طی دو دهه

گذشته، آفریقا را به تدریج به یکی از کانون‌های تولید ثروت برای خود تبدیل کرده است و گویی با اهرم‌های اقتصادی در حال تصرف این قاره است.

آمریکا و شوروی در هفت دهه صف آراییی در برابر یکدیگر که از آن به "جنگ سرد" تعبیر می‌شد، هیچگاه برخورد نظامی مستقیم با طرف مقابل نداشتند. به نظر می‌رسد که اصطلاح "جنگ سرد" که بعد از جنگ جهانی دوم و از سال ۱۹۴۷ میلادی برای بیان مناسبات حاکم بین مسکو و واشنگتن در آن دوره چندان رسا و گویا نبود. زیرا بین دو طرف نه به طور مستقیم جنگی وجود داشت و نه اینکه روابط آنان چندان سرد بود.

براین اساس شاید اینک نیز نتوان رقابت تنگاتنگ قدرت‌ها در قاره سیاه را به "جنگ سرد جدیدی" تعبیر کرد. به نظر می‌رسد بهتر است رویارویی کنونی قدرت‌های جهانی در آفریقا را به "صلح سرد" تعبیر کنیم؛ زیرا از یک سو بین آنان به طور مستقیم جنگی وجود ندارد و از سوی دیگر رقابتشان هم چندان دوستانه نیست!

نویسنده: محمدرضا عرفانیان - خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)، آفریقا عرصه صلح سرد، یا جنگ سرد نوین!، ۲۴ مرداد ۱۳۹۹. در:

www.irna.ir/news/83904865

فرصت‌ها و رویدادهای اقتصادی آفریقا

فراخوان مناقصه تأمین تابلوهای برق اتیوپی

در این مناقصه می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به نشانی ذیل مراجعه کنند:

<https://economic.mfa.ir/files/Survey/19180934211.pdf>

اداره برق کشور اتیوپی برای تأمین تابلوهای برق خود اقدام به اعلام فراخوان عمومی برای برگزاری مناقصه بین‌المللی کرده است. تأمین‌کننده هزینه این مناقصه، دولت اتیوپی است و تاریخ انقضای آن ۱۸ شهریور ۱۳۹۹/۸ سپتامبر ۲۰۲۰ میلادی است. علاقه‌مندان به شرکت

فراخوان ثبت نام دوره تخصصی آشنایی با سنگ‌های آفریقایی

متقاضیان تصویر کارت عضویت معتبر در اتاق مشترک بازرگانی ایران و آفریقا را ارسال نمایند تا هماهنگی برای تخفیف و ثبت نام صورت پذیرد. اطلاعات تماس:

00989011677804
www.iaecc.ir

روابط عمومی و امور بین‌الملل اتاق مشترک بازرگانی ایران آفریقا در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: فراخوان ثبت نام دوره تخصصی آشنایی با سنگ‌های آفریقایی: تراش دادن سنگ‌های قیمتی در تهران برای تجار و بازرگانان معتبر - برنامه مشترک اتاق مشترک و اتاق اصناف ایران.

احداث و انتقال خط تولید در ماداگاسکار

اطلاعات تماس:

@MadagascarConsulatTehran
+989024840059

منبع: کنسولگری جمهوری ماداگاسکار در تهران

با رایزنی کنسولگری جمهوری ماداگاسکار در تهران با مدیر منطقه آزاد صنعتی در آنتاناناریو زمینه حضور شرکت‌های ایرانی در این کشور فراهم گردید. صاحبان صنایع می‌توانند با ارسال مدارک و طرح توجیهی از این فرصت انحصاری برای حضور در بازار جنوب آفریقا بهره‌مند شوند. برخورداری از تسهیلات اقتصادی و معافیت جهت تولید محصول و صادرات کالا بخشی از برنامه توسعه‌ای روابط ایران و ماداگاسکار می‌باشد. بخش اقتصادی رایزنی برای بازدید از کارخانه‌ها و برگزاری جلسات تجاری با هماهنگی قبلی آمادگی دارد.